

**PROGRAM STUDIÓW I STOPNIA**  
**KIERUNEK: PRACA SOCJALNA (profil praktyczny)**  
**obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020**

**Spis treści:**

|                                                                                   |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>I. Informacje podstawowe .....</b>                                             | <b>2</b>  |
| <b>II. Efekty uczenia się .....</b>                                               | <b>5</b>  |
| 1. Charakterystyka efektów uczenia się .....                                      | 5         |
| 2. Kierunkowe efekty uczenia się .....                                            | 7         |
| 3. Modułowe efekty uczenia się .....                                              | 10        |
| <b>III. Ramowy program studiów oraz podstawowe sposoby jego weryfikacji .....</b> | <b>12</b> |
| 1. Elementy programu studiów – grupy zajęć .....                                  | 12        |
| 2. Ramowy program studiów .....                                                   | 15        |
| 2.1 Ramowy program studiów stacjonarnych .....                                    | 15        |
| 2.2 Ramowy program studiów niestacjonarnych .....                                 | 17        |
| 3. Podstawowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się .....                       | 19        |
| <b>IV. Plan studiów .....</b>                                                     | <b>21</b> |
| 1. Plan studiów stacjonarnych .....                                               | 21        |
| 2. Plan studiów niestacjonarnych .....                                            | 25        |
| <b>V. Praktyki zawodowe .....</b>                                                 | <b>31</b> |
| 1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk .....                               | 31        |
| 2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych .....                        | 31        |
| 3. Cele i program praktyk zawodowych .....                                        | 32        |
| 4. Miejsce odbywania praktyk zawodowych .....                                     | 35        |
| 5. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych .....                           | 36        |
| <b>VI. Wskaźniki ilościowe .....</b>                                              | <b>37</b> |
| 1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych .....                            | 37        |
| 2. Wskaźniki ilościowe na studiach niestacjonarnych .....                         | 38        |

## I. INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Jednostka prowadząca studia: PWSliP, Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych
2. Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia
3. Profil kształcenia: praktyczny
4. Forma studiów: stacjonarne, niestacjonarne
5. Liczba semestrów: 6
6. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **licencjat**, kierunku Praca socjalna
7. Łączna liczba punktów ECTS: 180 na studiach stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych; w tym za samodzielną pracę pod opieką nauczyciela nad przygotowaniem pracy dyplomowej na wybrany temat – 15 pkt

### 8. Wymagania wstępne

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunku Praca socjalna musi spełniać warunki rekrutacji określone stosowną uchwałą Senatu PWSliP oraz posiadać świadectwo dojrzałości.

### 9. Obszar kształcenia:

| Lp.       | Dziedzina/dyscyplina naukowa                         | Procentowy udział w odniesieniu do efektów uczenia się |
|-----------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| <b>1.</b> | <b>Dziedzina nauk społecznych</b>                    | <b>93,95%</b>                                          |
| 1.1.      | Dyscyplina: ekonomia i finanse                       | 4,07%                                                  |
| 1.2.      | Dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości            | 8,26%                                                  |
| 1.3.      | Dyscyplina: nauki socjologiczne                      | 16,16%                                                 |
| 1.4.      | Dyscyplina: nauki prawne                             | 10,81%                                                 |
| 1.5.      | Dyscyplina: psychologia                              | 15,23%                                                 |
| 1.6.      | Dyscyplina: pedagogika                               | 17,21%                                                 |
| 1.7.      | Dyscyplina: nauki o komunikacji społecznej i mediach | 8,14%                                                  |
| 1.8.      | Dyscyplina: nauki o polityce i administracji         | 14,07%                                                 |
| <b>2.</b> | <b>Dziedzina nauk humanistycznych</b>                | <b>4,65%</b>                                           |

|           |                                                   |              |
|-----------|---------------------------------------------------|--------------|
| 2.1.      | Dyscyplina: filozofia                             | 2,56%        |
| 2.2.      | Dyscyplina: językoznawstwo                        | 2,09%        |
| <b>3.</b> | <b>Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu</b> | <b>1,40%</b> |
| 3.1.      | Dyscyplina: nauki medyczne                        | 1,40%        |

Podstawową dziedziną kształcenia realizowaną na studiach I stopnia jest dziedzina nauk społecznych. Z uwagi na kierunek studiów są to przede wszystkim dyscypliny: psychologia, nauki socjologiczne, nauki o polityce i administracji oraz pedagogika. Uzyskanie kwalifikacji pierwszego stopnia jest także uzależnione od zdobycia kompetencji w innych dziedzinach – nauk humanistycznych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Wskazane dziedziny i dyscypliny kształcenia niezbędne dla uzyskania kwalifikacji I stopnia uwzględnione są adekwatnie do zakładanych efektów uczenia się, w programie studiów.

Dyscypliną wiodącą na kierunku studiów Praca socjalna jest psychologia (17,21%).

## 10. Ogólne cele kształcenia

Podstawowym celem kształcenia na kierunku Praca socjalna jest przekazanie studentom najaktualniejszej i jednocześnie praktycznej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz kształtowanie myślenia o jej przydatności i skuteczności w rozwiązywaniu problemów społecznych. Tym samym studentów przygotowuje się do podjęcia pracy w roli samodzielnych, wykwalifikowanych pracowników socjalnych, w różnego rodzaju organizacjach, zwłaszcza gminnych, powiatowych i samorządowych instytucjach, podmiotach ekonomii społecznej, organizacji pozarządowych, stowarzyszeniach związanych z pomocą społeczną i wsparciem socjalnym.

Ponadto jako istotne i towarzyszące całemu procesowi kształcenia na kierunku Praca socjalna wyodrębnić można cele związane z:

- kształtowaniem umiejętności rozumienia rzeczywistości społecznej;
- kształtowaniem empatii i aktywnej postawy wobec problemów społecznych;
- kształtowaniem etycznej postawy w pracy i w życiu;
- kształtowaniem zaangażowania i poczucia odpowiedzialności osobistej za społeczeństwo i decyzje podejmowane w środowisku pracy;

- kształtowaniem umiejętności niezbędnych do komunikacji interpersonalnej i społecznej;
- kształtowaniem umiejętności pozyskiwania, selekcjonowania oraz przetwarzania i przekazywania informacji z wykorzystaniem różnych źródeł;
- kształceniem absolwenta działającego aktywnie samodzielnie i w grupie;
- kształtowaniem i rozwijaniem u studentów poczucia konieczności uczenia się przez całe życie oraz potrzeby planowania własnego rozwoju zawodowego;
- wzmacnianiem potrzeby samorealizacji zwłaszcza w zakresie pracy socjalnej;
- przygotowaniem studentów do podjęcia uzupełniających studiów drugiego stopnia, kończących się uzyskaniem tytułu magistra oraz do kontynuowania kształcenia na studiach podyplomowych.

## **11. Związek programu studiów z misją i strategią PWSliP oraz strategią WNSiH PWSliP**

Program studiów I stopnia kierunku Praca socjalna jest spójny z misją i strategią Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży na lata 2018-2020. Przyjęty praktyczny profil studiów oraz determinowany nim program zajęć, służyć mają realizacji podstawowego założenia leżącego u podstaw misji Uczelni, którym jest kształcenie praktyków.

Podstawowym, a zarazem najbardziej ogólnym celem kształcenia na kierunku Praca socjalna jest przekazanie studentom nowoczesnej i praktycznej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz kształtowania myślenia o jej przydatności i skuteczności rozwiązywania niejednokrotnie bardzo trudnych spraw ludzkich, problemów społecznych i zawodowych w ramach zawodu pracownika socjalnego; przygotowanie do podjęcia pracy w roli samodzielnych wykwalifikowanych pracowników, mających wiedzę i umiejętności zawodowe niezbędne do realizacji zadań w różnego rodzaju organizacjach, zwłaszcza gminnych, powiatowych i samorządowych, instytucjach, podmiotach ekonomii społecznej, NGOs, stowarzyszeniach związanych z pomocą społeczną i wsparciem socjalnym. Jest to też kierunek tworzący w środowisku społecznym Łomży nową jakość dyskursu, przełamujący stereotypy nt. uchodźców, bezdomnych, a nawet inspirujący nowe wydarzenia społeczne o charakterze lokalnym (konferencje naukowe, współpraca z instytucjami, grupy wolontariuszy itp.). Studia pierwszego stopnia na kierunku Praca socjalna pozwalają na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości ekonomiczno-prawnej, organizacyjnej i społecznej. Posiadane przez absolwenta kwalifikacje

o charakterze ogólnym i szczegółowym ulokowane są w trzech, powiązanych ze sobą sferach: wiedza, umiejętności i postawy (kompetencje społeczne).

Wskazane założenia kształcenia wpisują się w ustalone cele strategiczne PWSiP w Łomży, którymi są w szczególności: skupianie wybitnych specjalistów posiadających wiedzę naukową i doświadczenie praktyczne, którzy nastawieni są na praktyczne i przyjazne kształcenie studentów oraz na podejmowanie działań na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego (cel 1.); doskonalenie i stała adaptacja oferty dydaktycznej do zmieniających się potrzeb edukacyjnych, w tym „upraktycznienie” kierunków studiów (cel 4.); włączenie praktyków w proces kształcenia studentów oraz tworzenie sieci instytucji stwarzających studentom możliwość odbywania praktyk i staży (w ramach celu 5.).

## **12. Konsultacje dotyczące programu studiów**

W procesie tworzenia programu studiów, w tym w określaniu efektów uczenia się uwzględnione zostały opinie interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, tj. opinie wyrażone przez:

- studentów semestru IV i VI studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku Praca socjalna dotyczące ich oczekiwań i potrzeb (przeprowadzono ankiety w kwietniu 2018 r.);
- nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Praca socjalna biorących udział w tworzeniu niniejszego programu m.in. podczas spotkań Zakładu Badań Społecznych (marzec/kwiecień 2018 r.);
- opinie interesariuszy zewnętrznych uzyskane zostały dzięki rozesłanym do nich ankietom (marzec 2018 r.)<sup>1</sup>.

## **II. Efekty uczenia się**

### **1. Charakterystyka efektów uczenia się**

W trakcie studiów na kierunku Praca socjalna studenci zdobywają obszerną wiedzę socjologiczną i psychologiczną potrzebną do zrozumienia mechanizmów kształtujących zachowania ludzi oraz wspierania w nich pożądanych zmian. Również ważnym elementem kształcenia jest wiedza o uwarunkowaniach prawnych, środowiskowych, urzędowo-administracyjnych, a także regulacjach UE dotyczących pracy socjalnej. Ponadto studenci poznają podstawy pedagogiki, filozofii, wiedzy ekonomicznej, prawnej i politologicznej.

---

<sup>1</sup> Ankiety i ich szczegółowe opracowanie znajduje się w Zakładzie Badań Społecznych

Absolwent pracy socjalnej posiada także interdyscyplinarną wiedzę obejmującą zagadnienia z zakresów wspomnianych wyżej przedmiotów, która pozwala dogłębnie, w różnych kontekstach poznać istotę ludzką i procesy społeczne. Niezbędnym elementem w procesie przygotowania do zawodu jest położenie nacisku na kształtowanie właściwej postawy moralnej studenta wobec odbiorców pomocy uwzględniającej godność osoby ludzkiej.

W procesie kształcenia na kierunku Praca socjalna zwraca się szczególną uwagę na powiązanie wiedzy teoretycznej z praktyką oraz wyrabianie umiejętności wspomagania zmian w relacji jednostka – środowisko społeczne. Istotne jest też wykształcenie umiejętności pracy indywidualnej i pracy w zespołach. Studenci kierunku Praca socjalna są przygotowywani do opanowania języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz potrafią posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu szeroko pojętej problematyki społecznej i psychologicznej. Studenci pracy socjalnej mają możliwość uczestnictwa w wydarzeniach i konferencjach naukowych, które są elementem kształcenia integrującym studentów, pracowników uczelni ze środowiskiem – mieszkańcami Łomży. Dzięki nim studenci mają szansę zapoznać się z problemami bezdomnych, wykluczonych, uchodźców, alkoholików, więźniów, jak również problemami stowarzyszeń i organizacji niedochodowych, jednostek ekonomii społecznej, hospicjów, ośrodków terapeutycznych, ośrodków dla nieletnich, domów spokojnej starości, a także pracy socjalnej w policji czy więziennictwie.

Absolwent kierunku Praca socjalna posiada odpowiednią wiedzę, umiejętności i profil kompetencji niezbędnych dla realizacji zadań stawianych przed pracownikiem socjalnym:

- dokonywania diagnozy (analizy i oceny) sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup (w tym grup ryzyka) i społeczności lokalnych;
- doboru i stosowania właściwych metod, technik i środków interwencji socjalnej oraz ewaluacji podejmowanych działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych;
- przywracania lub podtrzymywania właściwych interakcji między jednostkami i społeczeństwem (doskonalenia funkcjonowania społecznego, współpracy ze środowiskami społecznymi);
- pobudzania samozaradności indywidualnej (działań samopomocowych) u osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- kierowania służbami społecznymi i planowania społecznego, konstruowania strategii rozwiązywania konkretnych problemów społecznych jak np.: pomoc rodzinie, problemy ludzi starych, alkoholików, bezrobotnych itp.;
- inspirowania zmian społecznych, inicjowania nowych form pomocy osobom i rodzinom oraz powoływania instytucji świadczących pomoc – zwłaszcza w najbliższym środowisku

lokalnym;

- prezentowania właściwych postaw moralnych, etycznych w procesie pomagania.

Absolwenci uzyskują tytuł licencjata i mogą podejmować pracę w instytucjach takich jak: regionalne ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie i ośrodki pomocy społecznej, a także gotowi są do pracy z rodzinami zastępczymi, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w domach pomocy społecznej dla osób starszych oraz w placówkach dla osób niepełnosprawnych ruchowo, chorych psychicznie, a także w jednostkach organizacyjnych do spraw zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, w ośrodkach wsparcia, w placówkach dla bezdomnych, alkoholików i narkomanów, w zakładach karnych, w ośrodkach dla uchodźców oraz w organizacjach pozarządowych zajmujących się diagnozowaniem i przeciwdziałaniem wyżej wymienionym problemom. Absolwenci także są przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

## **2. Kierunkowe efekty uczenia się**

**Kierunkowe efekty uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia polskiej ramy kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego, a także w odniesieniu do programu zatwierdzonego przez MNiSW w 2010 r.**

### **Objaśnienie oznaczeń:**

P – poziom PRK

U – charakterystyka uniwersalna

W- wiedza

W zakresie wiedzy:

G – zakres i głębokość

K - kontekst

U – umiejętności

W zakresie umiejętności:

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O – organizacja pracy

U – uczenie się

K – kompetencje społeczne

W zakresie kompetencji społecznych:

K – oceny / krytyczne podejście

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

## Kierunkowe efekty uczenia się

| Symbol kierunkowych efektów uczenia się | Opis efektów uczenia się dla kierunku<br>Absolwent po ukończeniu kierunku studiów<br>zna i rozumie (W)<br>potrafi (U)<br>jest gotów do (K)                                                                                                                     | Odniesienie do ogólnych charakterystyk efektów uczenia się |                                                                                                         |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                | Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)         | Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S) |
| WIEDZA                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                            |                                                                                                         |
| K_W01                                   | posiada podstawową wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych (socjologia, psychologia, pedagogika, ekonomia, prawo) tworzących podstawy teoretyczne dla pracy socjalnej;                                                                                            | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |
| K_W02                                   | ma elementarną wiedzę biomedyczną i psychologiczną pozwalającą zrozumieć relacje człowiek-środowisko oraz umożliwiającą zrozumienie procesów zachodzących w organizmie człowieka gwarantujących jego dobre funkcjonowanie biologiczne, psychiczne i społeczne; | P6U_W                                                      | P6S_WK                                                                                                  |
| K_W03                                   | ma wiedzę o człowieku, relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi i ich elementami oraz o więziach społecznych istotnych w pełnieniu roli pracownika socjalnego;                                                                                  | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |
| K_W04                                   | posiada podstawową wiedzę ekonomiczną umożliwiającą zrozumienie mechanizmów działania służb społecznych; ma wiedzę na temat ekonomii społecznej oraz uwarunkowań i zasad pobudzania indywidualnej oraz lokalnej przedsiębiorczości;                            | P6U_W                                                      | P6S_WK                                                                                                  |
| K_W05                                   | posiada ogólną wiedzę filozoficzną, w tym etyczną i antropologiczną, pedagogiczną i socjologiczną pozwalającą zrozumieć istotę bytu i działań człowieka oraz procesy społeczne;                                                                                | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |
| K_W06                                   | ma podstawową wiedzę o instytucjach i organizacjach pomocy społecznej, służby zdrowia, rynku pracy, edukacji, i innych, w których wykonuje swoją pracę pracownik socjalny lub z którymi współpracuje w ramach zespołów interdyscyplinarnych;                   | P6U_W                                                      | P6S_WG<br>P6S_WK                                                                                        |
| K_W07                                   | ma podstawową wiedzę na temat zadań ustawowych i statutowych realizowanych przez instytucje państwowe, samorządowe oraz organizacje pozarządowe funkcjonujące w obszarze polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej;                   | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |
| K_W08                                   | ma wiedzę na temat norm prawnych regulujących rozwiązywanie problemów społecznych w Polsce, Europie, na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem problemów socjalnych;                                                                                           | P6U_W                                                      | P6S_WK                                                                                                  |
| K_W09                                   | ma wiedzę o procesach zmian, ich uwarunkowaniach, skali i przebiegu w obszarze polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej;                                                                                                             | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |
| K_W10                                   | ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań zawodowych pracownika socjalnego, normach, standardach i procedurach stosowanych w instytucjach                                                                                                              | P6U_W                                                      | P6S_WG                                                                                                  |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |                  |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------|
|                     | pomocy społecznej w Polsce i Europie;                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |                  |
| K_W11               | zna różnego rodzaju zjawiska patologii społecznej, rozumie ich złożone uwarunkowania, przejawy, skutki oraz formy pracy z osobami i rodzinami dysfunkcyjnymi;                                                                                                                                          | P6U_W | P6S_WG           |
| K_W12               | ma wiedzę na temat rodziny jako mikrośrodowiska, jej roli w społeczeństwie i w życiu jednostek oraz zna metody diagnozowania problemów rodziny i formy jej wspierania, wykorzystywane w pracy socjalnej;                                                                                               | P6U_W | P6S_WG<br>P6S_WK |
| K_W13               | zna metodologię badań społecznych na poziomie umożliwiającym projektowanie, przeprowadzanie, interpretację wyników badań i wdrażanie wynikających z nich wniosków w obszarze pracy socjalnej;                                                                                                          | P6U_W | P6S_WG<br>P6S_WK |
| K_W14               | ma wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej i społecznej (uwarunkowań, prawidłowości i zakłóceń);                                                                                                                                                                                                  | P6U_W | P6S_WK           |
| K_W15               | zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego;                                                                                                                                                                                                        | P6U_W | P6S_WK           |
| K_W16               | wie, jakie cechy posiada człowiek, który potrafi twórczo realizować swoje zadania zawodowe, ma wiedzę na temat funkcjonowania nowoczesnego społeczeństwa, kształcenia ustawicznego i potrzeby kształcenia się przez całe życie;                                                                        | P6U_W | P6S_WK           |
| K_W17               | ma wiedzę na temat istoty i sensu aktywności ruchowej oraz jej wpływu na budowę i funkcjonowanie organizmu człowieka oraz praktyczne zapoznanie z różnymi formami aktywności ruchowej.                                                                                                                 | P6U_W | P6S_WK           |
| <b>UMIEJĘTNOŚCI</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |                  |
| K_U01               | potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, aby prawidłowo interpretować zjawiska społeczne, umie posługiwać się podstawowymi kategoriami pojęciowymi pracy socjalnej i nauk społeczno-humanistycznych, w tym głównie psychologii, pedagogiki, socjologii, ekonomii, polityki społecznej, etyki;           | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U02               | umie docierać do właściwych źródeł wiedzy i korzystać z nich w analizie procesów i zjawisk społecznych;                                                                                                                                                                                                | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U03               | potrafi prawidłowo rozpoznawać, analizować i oceniać zjawiska wskazujące na potrzebę uzyskania świadczeń z pomocy społecznej oraz umie stosować obowiązujące procedury administracyjne i zasady ustalania prawa do świadczeń społecznych oraz kryteria ich przyznawania;                               | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U04               | potrafi prawidłowo interpretować działania instytucji pomocy społecznej oraz analizować i oceniać ich decyzje;                                                                                                                                                                                         | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U05               | umie wykorzystać posiadaną wiedzę do diagnozowania przyczyn, przebiegu i uwarunkowań problemów społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem problemów bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, psychologicznych) na poziomie lokalnym i regionalnym;                                                         | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U06               | potrafi prognozować praktyczne skutki procesów i zjawisk społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, psychologicznych) w wymiarze regionalnym, lokalnym, a także w odniesieniu do poszczególnych grup społecznych, rodzin i osób;                                  | P6U_U | P6S_UW<br>P6S_UK |
| K_U07               | umie identyfikować i rozwiązywać złożone, nietypowe problemy pojawiające się w obszarach rzeczywistości społecznej (związane z sytuacją ekonomiczną, polityczną, społeczną i kondycją psychiczną człowieka) właściwie dobierając źródła wiedzy, wnikliwie analizując informacje i dokonując ich oceny; | P6U_U | P6S_UK           |
| K_U08               | posiada praktyczne umiejętności konstruowania i realizacji strategii rozwiązywania wybranych problemów społecznych na różnych poziomach: regionu, powiatu, gminy, rodziny, jednostki, potrafi ją przedstawiać, argumentować jej zasadność i konstruktywnie o niej dyskutować;                          | P6U_U | P6S_UK           |
| K_U09               | umie planować, realizować i przeprowadzać badania ewaluacyjne działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych;                                                                                                                                                                                   | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U10               | potrafi prawidłowo interpretować podstawowe normy prawne zawarte w Konstytucji RP, ustawie o pomocy społecznej i innych szczegółowych aktach prawnych w celu rozwiązywania konkretnych problemów z obszaru pracy socjalnej;                                                                            | P6U_U | P6S_UW           |
| K_U11               | potrafi posługiwać się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności; stosuje w praktyce najwyższe standardy etyki zawodowej zawarte w kodeksie etyki zawodu pracownika socjalnego;                                                                                           | P6U_U | P6S_UO<br>P6S_UU |
| K_U12               | potrafi efektywnie komunikować się, kierować konfliktem, podejmować interwencję w sytuacjach kryzysowych. Potrafi stosować metody, techniki i środki interwencji socjalnej;                                                                                                                            | P6U_U | P6S_UK           |
| K_U13               | ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji, potrafi używać terminologii                                                                                                                                                                                                                         | P6U_U | P6S_UK           |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |                   |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------|
|                              | z obszaru pracy socjalnej przygotowując komunikaty pisemne i ustne, wyrażając myśli w sposób klarowny i logiczny, dopasowując przekaz do wykorzystywanego medium i do odbiorcy;                                                                                                                                 |       |                   |
| K_U14                        | posiada umiejętność planowania i organizowania pracy indywidualnej oraz pracy w zespole;                                                                                                                                                                                                                        | P6U_U | P6S_UW            |
| K_U15                        | umie inicjować nowe formy pomocy osobom i rodzinom wymagającym interwencji społecznej;                                                                                                                                                                                                                          | P6U_U | P6S_UO<br>P6S_UU  |
| K_U16                        | posługuje się językiem obcym w zakresie pracy socjalnej na poziomie odpowiadającym wymaganiom określonym dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;                                                                                                                                     | P6U_U | P6S_UK            |
| K_U17                        | potrafi przedstawić w języku polskim (w formie pisemnej i ustnej) wybrane zagadnienia z zakresu pracy socjalnej oraz dyscyplin komplementarnych, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i inne źródła;                                                                                                     | P6U_U | P6S_UW            |
| K_U18                        | umie dokonać właściwego doboru metod, technik i narzędzi, w tym technik informacyjno-komunikacyjnych w pracy socjalnej;                                                                                                                                                                                         | P6U_U | P6S_UW            |
| K_U19                        | potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie;                                                                                                                                                                                                                                 | P6U_U | P6S_UU            |
| K_U20                        | potrafi planować i realizować działania związane z aktywnością ruchową mając świadomość jej wpływu na budowę i prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka.                                                                                                                                                   | P6U_U | P6S_UW            |
| <b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |                   |
| K_K01                        | ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi dokonać ich krytycznej oceny, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, sprawnie dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki samorealizacji;                                 | P6U_K | P6S_KK<br>P6S_KO  |
| K_K02                        | potrafi pracować indywidualnie i w zespole, wchodzić w różnorodne role społeczne adekwatnie do własnych predyspozycji osobowościowych i kompetencji zawodowych;                                                                                                                                                 | P6U_K | P6S_KR            |
| K_K03                        | prawidłowo identyfikuje i rozwiązuje problemy związane z pracą pracownika socjalnego, doceniając i wykorzystując znaczenie wiedzy w procesie ich rozwiązywania;                                                                                                                                                 | P6U_K | P6S_KO            |
| K_K04                        | potrafi planować i organizować własną pracę efektywnie realizując cele i zadania zawodowe, odpowiednio określając priorytety swojego działania. Jednocześnie dba o własną higienę psychiczną zapobiegając wypaleniu zawodowemu i innym problemom psychofizycznym związanym z charakterem pracy;                 | P6U_K | P6S_KK<br>P6S_K R |
| K_K05                        | ma świadomość potrzeby angażowania się w działalność integracyjną i pomocową;                                                                                                                                                                                                                                   | P6U_K | P6S_KO<br>P6S_KR  |
| K_K06                        | potrafi myśleć perspektywicznie i działać w sposób przedsiębiorczy;                                                                                                                                                                                                                                             | P6U_K | P6S_KR            |
| K_K07                        | ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania profesjonalnych działań jako pracownik socjalny działający w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań; | P6U_K | P6S_KR<br>P6S_KO  |
| K_K08                        | dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki.                                                                                                                                                 | P6U_K | P6S_KR            |

### 3. Modułowe efekty uczenia się

Zdefiniowane powyżej kierunkowe efekty uczenia się na kierunku Praca socjalna pierwszego stopnia osiągane są poprzez realizację przewidzianych programem studiów grup zajęć.

**Modułowe efekty uczenia się z odniesieniem do kierunkowych efektów uczenia się**

| Grupy zajęć                                      | Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się w zakresie                                                                                     |                                                                                                 |                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | wiedzy:                                                                                                                                        | umiejętności:                                                                                   | kompetencji społecznych:                                                                                                                                              |
| <b>M_1</b><br><b>Przedmioty ogólnouczelniane</b> | Efekty uczenia się w kategorii Wiedza i Umiejętności odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się kierunku, który realizuje dany przedmiot. |                                                                                                 | Efekty uczenia się w kategorii Kompetencje społeczne są wybierane przez prowadzących przedmiot spośród efektów uczenia się obowiązujących na kierunku Praca socjalna. |
| <b>M_2</b><br><b>Przedmioty podstawowe</b>       | K_W01<br>K_W02<br>K_W03<br>K_W04<br>K_W05<br>K_W06<br>K_W13<br>K_W16<br>K_W17                                                                  | K_U01<br>K_U02<br>K_U03<br>K_U04<br>K_U05<br>K_U06<br>K_U08<br>K_U11<br>K_U15<br>K_U16          | K_K01<br>K_K02<br>K_K03<br>K_K07<br>K_K08                                                                                                                             |
| <b>M_3</b><br><b>Przedmioty kierunkowe</b>       | K_W01<br>K_W03<br>K_W09<br>K_W10<br>K_W11<br>K_W12                                                                                             | K_U01<br>K_U02<br>K_U03<br>K_U04<br>K_U05<br>K_U06<br>K_U07<br>K_U08<br>K_U09<br>K_U12<br>K_U10 | K_K01<br>K_K02<br>K_K05<br>K_K06<br>K_K07                                                                                                                             |

|                                                     |       |       |       |
|-----------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| <b>M_4</b><br><b>Przedmioty uzupełniające</b>       | K_W01 | K_U01 | K_K01 |
|                                                     | K_W02 | K_U02 | K_K02 |
|                                                     | K_W03 | K_U04 | K_K03 |
|                                                     | K_W06 | K_U05 | K_K06 |
|                                                     | K_W07 | K_U06 | K_K07 |
|                                                     | K_W08 | K_U07 |       |
|                                                     | K_W11 | K_U09 |       |
|                                                     | K_W12 | K_U10 |       |
|                                                     | K_W14 | K_U11 |       |
|                                                     | K_W15 | K_U12 |       |
|                                                     | K_W17 | K_U13 |       |
|                                                     |       | K_U16 |       |
|                                                     |       | K_U17 |       |
|                                                     |       | K_U18 |       |
|                                                     |       | K_U19 |       |
| <b>M_5</b><br><b>Praktyki</b>                       | K_W06 | K_U07 | K_K01 |
|                                                     | K_W07 | K_U14 | K_K02 |
|                                                     | K_W08 | K_U15 | K_K03 |
|                                                     | K_W10 | K_U18 | K_K04 |
|                                                     |       |       | K_K06 |
| <b>M_6</b><br><b>Przygotowanie pracy dyplomowej</b> | K_W01 | K_U01 | K_K01 |
|                                                     | K_W02 | K_U02 | K_K03 |
|                                                     | K_W03 | K_U04 | K_K05 |
|                                                     | K_W04 | K_U05 | K_K06 |
|                                                     | K_W05 | K_U07 | K_K07 |
|                                                     | K_W06 | K_U13 | K_K08 |
|                                                     | K_W07 | K_U16 |       |
|                                                     | K_W08 | K_U17 |       |
|                                                     | K_W11 |       |       |
|                                                     | K_W12 |       |       |
|                                                     | K_W13 |       |       |
|                                                     | K_W15 |       |       |
|                                                     | K_W16 |       |       |

### III. Ramowy program studiów oraz podstawowe sposoby jego weryfikacji

#### 1. Elementy programu studiów – grupy zajęć

Program studiów na kierunku Praca socjalna, studia I stopnia, realizowany jest w określonych obszarach stanowiących grupy zajęć. Kryteriami wyróżnienia poszczególnych grup zajęć jest ogólny lub szczegółowy przedmiot kształcenia; charakter przedmiotu: ogólnounuczelniany, podstawowy, kierunkowy lub uzupełniający; forma realizacji zajęć (akademicka, praktyczna lub mieszana).

## Grupy zajęć studiów I stopnia

### Kierunek: Praca socjalna

| NAZWA GRUPY ZAJĘĆ                                                      | PRZEDMIOTY lub ZAJECIA WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY ZAJĘĆ                                                                                  | pkt ECTS  |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>M_1</b><br><b>Przedmioty ogólnouczelniane</b><br><b>4 pkt. ECTS</b> | Przedmiot ogólnouczelniany I (2)                                                                                                      | 2         |
|                                                                        | Przedmiot ogólnouczelniany II (6)                                                                                                     | 2         |
|                                                                        | Wychowanie fizyczne (1,2)                                                                                                             | 0         |
| <b>RAZEM</b>                                                           |                                                                                                                                       | <b>4</b>  |
| <b>M_2</b><br><b>Przedmioty podstawowe</b><br><b>30 pkt. ECTS</b>      | Socjologia (1)                                                                                                                        | 3         |
|                                                                        | Wprowadzenie do psychologii (1)                                                                                                       | 3         |
|                                                                        | Pedagogika (1)                                                                                                                        | 3         |
|                                                                        | Podstawy ekonomii i zarządzania (1)                                                                                                   | 2         |
|                                                                        | Pedagogika opiekuńczo-społeczna (2)                                                                                                   | 3         |
|                                                                        | Metodologia badań społecznych (2)                                                                                                     | 3         |
|                                                                        | Technologia informacyjno-komunikacyjna (2)                                                                                            | 2         |
|                                                                        | Psychologia zachowań społecznych (2)                                                                                                  | 3         |
|                                                                        | Metody badań społecznych (3)                                                                                                          | 2         |
|                                                                        | Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia (3)                                                                  | 2         |
|                                                                        | Prawa człowieka (3)                                                                                                                   | 2         |
|                                                                        | Etyka w pracy pracownika socjalnego (5)                                                                                               | 2         |
| <b>RAZEM</b>                                                           |                                                                                                                                       | <b>30</b> |
| <b>M_3</b><br><b>Przedmioty kierunkowe</b><br><b>44 pkt. ECTS</b>      | Wprowadzenie do pracy socjalnej (1)                                                                                                   | 3         |
|                                                                        | Organizacja pomocy społecznej (1)                                                                                                     | 3         |
|                                                                        | Polityka społeczna (1)                                                                                                                | 2         |
|                                                                        | Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej (1)                                                                              | 2         |
|                                                                        | Metodyka pracy socjalnej (3)                                                                                                          | 3         |
|                                                                        | Interwencja kryzysowa (2)                                                                                                             | 3         |
|                                                                        | Prawo i procedura administracyjna w pomocy społecznej (2)                                                                             | 3         |
|                                                                        | Rynek pracy/Zarządzanie personelem w instytucjach pomocy społecznej (2)                                                               | 2         |
|                                                                        | Problemy i zagrożenia społeczne/Pomoc postpenitencjarna (3)                                                                           | 2         |
|                                                                        | Warsztat pracy pracownika socjalnego (2)                                                                                              | 3         |
|                                                                        | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe niepełnosprawnych/Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami (3) | 2         |
|                                                                        | Poradnictwo (3)                                                                                                                       | 4         |
|                                                                        | Superwizja w pracy socjalnej (6)                                                                                                      | 3         |
|                                                                        | Opracowanie i wdrożenie projektu socjalnego (6)                                                                                       | 3         |
|                                                                        | Ewaluacja projektu socjalnego (6)                                                                                                     | 3         |

|                                                                                |                                                                                                           |            |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                | Zabezpieczenie społeczne/ Pomoc społeczna w systemie zabezpieczenia społecznego (6)                       | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                                   |                                                                                                           | <b>44</b>  |
| <b>M_4</b><br><b>Przedmioty</b><br><b>uzupełniające</b><br><b>53 pkt. ECTS</b> | Język obcy (1, 2, 3, 4)                                                                                   | 8          |
|                                                                                | Komunikacja społeczna w pracy socjalnej (1)                                                               | 2          |
|                                                                                | Ochrona własności intelektualnej (1)                                                                      | 2          |
|                                                                                | Wykluczenie społeczne (1)                                                                                 | 3          |
|                                                                                | Przestępczość i niedostosowanie/Agresja i przemoc we współczesnym społeczeństwie (2)                      | 2          |
|                                                                                | Wielokulturowość w pomocy społecznej/Problemy osób powracających z zagranicy (2)                          | 2          |
|                                                                                | Wykład monograficzny (3, 4, 5, 6)                                                                         | 9          |
|                                                                                | Pedagogika społeczna (3)                                                                                  | 2          |
|                                                                                | Zróżnicowanie i nierówności społeczne/ Marketing działań pomocy społecznej (3)                            | 2          |
|                                                                                | Starość i procesy starzenia w pracy pracownika socjalnego/Asystent osoby starszej i niepełnosprawnej (3)  | 3          |
|                                                                                | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe migrantów/Społeczne aspekty samorządu terytorialnego (4) | 2          |
|                                                                                | Socjologia rodziny/Problemy współczesnej rodziny (4)                                                      | 3          |
|                                                                                | Rozwiązywanie problemów społecznych/Praca z osobami bezdomnymi i streetworking (4)                        | 2          |
|                                                                                | Społeczne uwarunkowania edukacji dorosłych (3)                                                            | 2          |
|                                                                                | Problemy uzależnień/Zagrożenia cywilizacyjne (6)                                                          | 3          |
|                                                                                | Współczesne społeczeństwo polskie/Dylematy społeczne w ponowoczesności (6)                                | 3          |
|                                                                                | Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej/Rodziny wieloproblemowe w systemie pomocy społecznej (6)                     | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                                   |                                                                                                           | <b>53</b>  |
| <b>M_5</b><br><b>Praktyki</b><br><b>34 pkt ECTS</b>                            | Praktyka zawodowa – kierunkowa (4)                                                                        | 15         |
|                                                                                | Praktyka zawodowa – dyplomowa (5)                                                                         | 19         |
|                                                                                | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>34</b>  |
| <b>M_6</b><br><b>Przygotowanie pracy dyplomowej</b><br><b>15 pkt ECTS</b>      | Seminarium dyplomowe (4, 5, 6)                                                                            | 15         |
|                                                                                | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>15</b>  |
| <b>ŁĄCZNIE</b>                                                                 |                                                                                                           | <b>180</b> |

(...) - semestr, na którym realizowany jest przedmiot  
/ - zajęcia, spośród których wyboru dokonuje student

## 2. Ramowy program studiów

### 2.1. Ramowy program studiów stacjonarnych

Liczba godzin dydaktycznych na kierunku studiów Praca socjalna, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia wynosi łącznie 2 355 godzin, w tym 720 godzin praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 180. Obciążenia godzinowe i pkt ECTS w poszczególnych grupach zajęć syntetycznie prezentują się następująco:

| NAZWA GRUPY ZAJĘĆ                                                      | PRZEDMIOTY lub ZAJECIA WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY ZAJĘĆ                                                                                  | Liczba godzin | pkt ECTS  |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|
| <b>M_1</b><br><b>Przedmioty ogólnouczelniane</b><br><b>4 pkt. ECTS</b> | Przedmiot ogólnouczelniany I (2)                                                                                                      | 30            | 2         |
|                                                                        | Przedmiot ogólnouczelniany II (6)                                                                                                     | 30            | 2         |
|                                                                        | Wychowanie fizyczne (1, 2)*                                                                                                           | 60            | 0         |
| <b>RAZEM</b>                                                           |                                                                                                                                       | <b>120</b>    | <b>4</b>  |
| <b>M_2</b><br><b>Przedmioty podstawowe</b><br><b>30 pkt. ECTS</b>      | Socjologia (1)                                                                                                                        | 30            | 3         |
|                                                                        | Wprowadzenie do psychologii (1)                                                                                                       | 30            | 3         |
|                                                                        | Pedagogika (1)                                                                                                                        | 30            | 3         |
|                                                                        | Podstawy ekonomii i zarządzania (1)                                                                                                   | 30            | 2         |
|                                                                        | Pedagogika opiekuńczo-społeczna (2)                                                                                                   | 30            | 3         |
|                                                                        | Metodologia badań społecznych (2)                                                                                                     | 30            | 3         |
|                                                                        | Technologia informacyjno-komunikacyjna (2)                                                                                            | 30            | 2         |
|                                                                        | Psychologia zachowań społecznych (2)                                                                                                  | 30            | 3         |
|                                                                        | Metody badań społecznych (3)                                                                                                          | 30            | 2         |
|                                                                        | Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia (3)                                                                  | 30            | 2         |
|                                                                        | Prawa człowieka (3)                                                                                                                   | 20            | 2         |
|                                                                        | Etyka w pracy pracownika socjalnego (5)                                                                                               | 15            | 2         |
|                                                                        | <b>RAZEM</b>                                                                                                                          | <b>335</b>    | <b>30</b> |
| <b>M_3</b><br><b>Przedmioty kierunkowe</b><br><b>44 pkt. ECTS</b>      | Wprowadzenie do pracy socjalnej (1)                                                                                                   | 40            | 3         |
|                                                                        | Organizacja pomocy społecznej (1)                                                                                                     | 30            | 3         |
|                                                                        | Polityka społeczna (1)                                                                                                                | 30            | 2         |
|                                                                        | Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej (1)                                                                              | 15            | 2         |
|                                                                        | Metodyka pracy socjalnej (3)                                                                                                          | 40            | 3         |
|                                                                        | Interwencja kryzysowa (2)                                                                                                             | 30            | 3         |
|                                                                        | Prawo i procedura administracyjna w pomocy społecznej (2)                                                                             | 30            | 3         |
|                                                                        | Rynek pracy/Zarządzanie personelem w instytucjach pomocy społecznej (2)                                                               | 20            | 2         |
|                                                                        | Problemy i zagrożenia społeczne/Pomoc postpenitencjarna (3)                                                                           | 30            | 2         |
|                                                                        | Warsztat pracy pracownika socjalnego (2)                                                                                              | 30            | 3         |
|                                                                        | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe niepełnosprawnych/Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami (3) | 30            | 2         |

|                                                                   |                                                                                                           |             |            |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------|
|                                                                   | Poradnictwo (3)                                                                                           | 50          | 4          |
|                                                                   | Superwizja w pracy socjalnej (6)                                                                          | 30          | 3          |
|                                                                   | Opracowanie i wdrożenie projektu socjalnego (6)                                                           | 30          | 3          |
|                                                                   | Ewaluacja projektu socjalnego (6)                                                                         | 30          | 3          |
|                                                                   | Zabezpieczenie społeczne/ Pomoc społeczna w systemie zabezpieczenia społecznego (6)                       | 20          | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                      |                                                                                                           | <b>485</b>  | <b>44</b>  |
| <b>M_4<br/>Przedmioty<br/>uzupełniające<br/>53 pkt. ECTS</b>      | Język obcy (1, 2, 3, 4)                                                                                   | 120         | 8          |
|                                                                   | Komunikacja społeczna w pracy socjalnej (1)                                                               | 30          | 2          |
|                                                                   | Ochrona własności intelektualnej (1)                                                                      | 20          | 2          |
|                                                                   | Wykluczenie społeczne (1)                                                                                 | 30          | 3          |
|                                                                   | Przestępczość i niedostosowanie/Agresja i przemoc we współczesnym społeczeństwie (2)                      | 30          | 2          |
|                                                                   | Wielokulturowość w pomocy społecznej/Problemy osób powracających z zagranicy (2)                          | 20          | 2          |
|                                                                   | Wykład monograficzny (3, 4, 5, 6)                                                                         | 60          | 9          |
|                                                                   | Pedagogika społeczna (3)                                                                                  | 30          | 2          |
|                                                                   | Zróżnicowanie i nierówności społeczne/ Marketing działań pomocy społecznej (3)                            | 20          | 2          |
|                                                                   | Starość i procesy starzenia w pracy pracownika socjalnego/Asystent osoby starszej i niepełnosprawnej (3)  | 30          | 3          |
|                                                                   | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe migrantów/Społeczne aspekty samorządu terytorialnego (4) | 20          | 2          |
|                                                                   | Socjologia rodziny/Problemy współczesnej rodziny (4)                                                      | 30          | 3          |
|                                                                   | Rozwiązywanie problemów społecznych/Praca z osobami bezdomnymi i streetworking (4)                        | 20          | 2          |
|                                                                   | Społeczne uwarunkowania edukacji dorosłych (3)                                                            | 20          | 2          |
|                                                                   | Problemy uzależnień/Zagrożenia cywilizacyjne (6)                                                          | 30          | 3          |
|                                                                   | Współczesne społeczeństwo polskie/Dylematy społeczne w ponowoczesności (6)                                | 20          | 3          |
|                                                                   | Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej/Rodziny wieloprotokowe w systemie pomocy społecznej (6)                      | 30          | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                      |                                                                                                           | <b>560</b>  | <b>53</b>  |
| <b>M_5<br/>Praktyki<br/>34 pkt ECTS</b>                           | Praktyka zawodowa – kierunkowa (4)                                                                        | 300         | 15         |
|                                                                   | Praktyka zawodowa – dyplomowa (5)                                                                         | 420         | 19         |
|                                                                   | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>720</b>  | <b>34</b>  |
| <b>M_6<br/>Przygotowanie pracy<br/>dyplomowej<br/>15 pkt ECTS</b> | Seminarium dyplomowe (4, 5, 6)                                                                            | 135         | 15         |
|                                                                   | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>135</b>  | <b>15</b>  |
| <b>ŁĄCZNIE</b>                                                    |                                                                                                           | <b>2355</b> | <b>180</b> |

\*zwiększono liczbę godzin Wychowania Fizycznego o 30 (na II semestrze) względem programu studiów 2018/2019 – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

## 2.2. Ramowy program studiów niestacjonarnych

Liczba godzin dydaktycznych na niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia wynosi łącznie **1 684** godzin. Na realizację praktyki zawodowej zaplanowano **720** godzin praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi łącznie 180. Minimalne obciążenia godzinowe i pkt ECTS w poszczególnych grupach zajęć prezentują się następująco:

| NAZWA GRUPY ZAJĘĆ                                                      | PRZEDMIOTY lub ZAJECIA WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY ZAJĘĆ                                                                                  | Liczba godzin | pkt ECTS  |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|
| <b>M_1</b><br><b>Przedmioty ogólnouczelniane</b><br><b>4 pkt. ECTS</b> | Przedmiot ogólnouczelniany I (2)                                                                                                      | 18            | 2         |
|                                                                        | Przedmiot ogólnouczelniany II (6)                                                                                                     | 18            | 2         |
| <b>RAZEM</b>                                                           |                                                                                                                                       | <b>36</b>     | <b>4</b>  |
| <b>M_2</b><br><b>Przedmioty podstawowe</b><br><b>30 pkt. ECTS</b>      | Socjologia (1)                                                                                                                        | 18            | 3         |
|                                                                        | Wprowadzenie do psychologii (1)                                                                                                       | 18            | 3         |
|                                                                        | Pedagogika (1)                                                                                                                        | 18            | 3         |
|                                                                        | Podstawy ekonomii i zarządzania (1)                                                                                                   | 18            | 2         |
|                                                                        | Pedagogika opiekuńczo-społeczna (2)                                                                                                   | 18            | 3         |
|                                                                        | Metodologia badań społecznych (2)                                                                                                     | 20            | 3         |
|                                                                        | Technologia informacyjno-komunikacyjna (2)                                                                                            | 18            | 2         |
|                                                                        | Psychologia zachowań społecznych (2)                                                                                                  | 18            | 3         |
|                                                                        | Metody badań społecznych (3)                                                                                                          | 18            | 2         |
|                                                                        | Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia (3)                                                                  | 18            | 2         |
|                                                                        | Prawa człowieka (3)                                                                                                                   | 12            | 2         |
|                                                                        | Etyka w pracy pracownika socjalnego (5)                                                                                               | 9             | 2         |
| <b>RAZEM</b>                                                           |                                                                                                                                       | <b>203</b>    | <b>30</b> |
| <b>M_3</b><br><b>Przedmioty kierunkowe</b><br><b>44 pkt. ECTS</b>      | Wprowadzenie do pracy socjalnej (1)                                                                                                   | 30            | 3         |
|                                                                        | Organizacja pomocy społecznej (1)                                                                                                     | 20            | 3         |
|                                                                        | Polityka społeczna (1)                                                                                                                | 18            | 2         |
|                                                                        | Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej (1)                                                                              | 9             | 2         |
|                                                                        | Metodyka pracy socjalnej (3)                                                                                                          | 24            | 3         |
|                                                                        | Interwencja kryzysowa (2)                                                                                                             | 18            | 3         |
|                                                                        | Prawo i procedura administracyjna w pomocy społecznej (2)                                                                             | 18            | 3         |
|                                                                        | Rynek pracy/Zarządzanie personelem w instytucjach pomocy społecznej (2)                                                               | 12            | 2         |
|                                                                        | Problemy i zagrożenia społeczne/Pomoc postpenitencjarna (3)                                                                           | 18            | 2         |
|                                                                        | Warsztat pracy pracownika socjalnego (2)                                                                                              | 20            | 3         |
|                                                                        | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe niepełnosprawnych/Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami (3) | 18            | 2         |

|                                                                   |                                                                                                           |              |            |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|
|                                                                   | Poradnictwo (3)                                                                                           | 30           | 4          |
|                                                                   | Superwizja w pracy socjalnej (6)                                                                          | 18           | 3          |
|                                                                   | Opracowanie i wdrożenie projektu socjalnego (6)                                                           | 18           | 3          |
|                                                                   | Ewaluacja projektu socjalnego (6)                                                                         | 18           | 3          |
|                                                                   | Zabezpieczenie społeczne/ Pomoc społeczna w systemie zabezpieczenia społecznego (6)                       | 12           | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                      |                                                                                                           | <b>301</b>   | <b>44</b>  |
| <b>M_4<br/>Przedmioty<br/>uzupełniające<br/>53 pkt. ECTS</b>      | Język obcy (1, 2, 3, 4)                                                                                   | 78           | 8          |
|                                                                   | Komunikacja społeczna w pracy socjalnej (1)                                                               | 18           | 2          |
|                                                                   | Ochrona własności intelektualnej (1)                                                                      | 12           | 2          |
|                                                                   | Wykluczenie społeczne (1)                                                                                 | 18           | 3          |
|                                                                   | Przestępczość i niedostosowanie/Agresja i przemoc we współczesnym społeczeństwie (2)                      | 18           | 2          |
|                                                                   | Wielokulturowość w pomocy społecznej/Problemy osób powracających z zagranicy (2)                          | 12           | 2          |
|                                                                   | Wykład monograficzny (3, 4, 5, 6)                                                                         | 36           | 9          |
|                                                                   | Pedagogika społeczna (3)                                                                                  | 18           | 2          |
|                                                                   | Zróżnicowanie i nierówności społeczne/Marketing działań pomocy społecznej (3)                             | 12           | 2          |
|                                                                   | Starość i procesy starzenia w pracy pracownika socjalnego/Asystent osoby starszej i niepełnosprawnej (3)  | 18           | 3          |
|                                                                   | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe migrantów/Społeczne aspekty samorządu terytorialnego (4) | 12           | 2          |
|                                                                   | Socjologia rodziny/Problemy współczesnej rodziny (4)                                                      | 18           | 3          |
|                                                                   | Rozwiązywanie problemów społecznych/Praca z osobami bezdomnymi i streetworking (4)                        | 12           | 2          |
|                                                                   | Społeczne uwarunkowania edukacji dorosłych (3)                                                            | 12           | 2          |
|                                                                   | Problemy uzależnień/Zagrożenia cywilizacyjne (6)                                                          | 18           | 3          |
|                                                                   | Współczesne społeczeństwo polskie/Dylematy społeczne w ponowoczesności (6)                                | 12           | 3          |
|                                                                   | Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej/Rodziny wieloprotokółowe w systemie pomocy społecznej (6)                    | 18           | 3          |
| <b>RAZEM</b>                                                      |                                                                                                           | <b>342</b>   | <b>53</b>  |
| <b>M_5<br/>Praktyki<br/>34 pkt ECTS</b>                           | Praktyka zawodowa – kierunkowa (4)                                                                        | 300          | 15         |
|                                                                   | Praktyka zawodowa – dyplomowa (5)                                                                         | 420          | 19         |
|                                                                   | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>720</b>   | <b>34</b>  |
| <b>M_6<br/>Przygotowanie pracy<br/>dyplomowej<br/>15 pkt ECTS</b> | Seminarium dyplomowe (4, 5, 6)                                                                            | 82           | 15         |
|                                                                   | <b>RAZEM</b>                                                                                              | <b>82</b>    | <b>15</b>  |
| <b>ŁĄCZNIE</b>                                                    |                                                                                                           | <b>1 684</b> | <b>180</b> |

### 3. Podstawowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Poniżej sformułowane zostały podstawowe zasady/sposoby służące weryfikacji efektów uczenia się w zależności od rodzajów zajęć przewidzianych programem studiów. Sposób weryfikacji celów/efektów uczenia się przypisanych poszczególnym przedmiotom/zajęciom określony jest w kartach zajęć (sylabusach).

#### Podstawowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Grupa zajęć                                  | Rodzaj zajęć           | Podstawowy sposób weryfikacji efektów uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>M_1</b><br><b>Przedmioty ogólnouczone</b> | wykłady                | - zaliczenie pisemne w formie testowej z pytaniami zamkniętymi i otwartymi; esej; referat;<br>Celem jest sprawdzenie zdobytych wiadomości ogólnych oraz podstawowych umiejętności ich wykorzystania w pracy socjalnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                              | Ćwiczenia              | - w przypadku zajęć z wychowania fizycznego zaliczenie na podstawie nabytych umiejętności i/lub postaw społecznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>M_2</b><br><b>Przedmioty podstawowe</b>   | wykłady                | - egzamin/zaliczenie na ocenę (zgodnie z planem studiów) w formie ustnej lub pisemnej obejmujące sprawdzenie zdobytych wiadomości ogólnych oraz podstawowych umiejętności ich wykorzystania w pracy socjalnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                              | ćwiczenia              | - zaliczenie ustne lub pisemne w formie testu lub kolokwium, wejściówki, praca projektowa, referat, esej;<br>- aktywność na zajęciach: samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentacja podczas zajęć, opracowanie i prezentacja raportów z przeczytanych tekstów, udział w dyskusji, analiza przypadku (praca w parach lub grupach);<br>Celem jest sprawdzenie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy w procesie analizy i interpretacji zjawisk społecznych, również o charakterze patologicznym. |
|                                              | Laboratoria /seminaria | - zaliczenie ustne lub pisemne w formie testu lub kolokwium, wejściówki, praca projektowa;<br>- aktywność na zajęciach: samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentacja podczas zajęć, opracowanie i prezentacja raportów z przeczytanych tekstów, udział w dyskusji, analiza przypadku (praca w parach lub grupach);<br>Celem jest ćwiczenie umiejętności formułowania wypowiedzi na temat zagadnień z zakresu pracy socjalnej.                                                                           |
| <b>M_3</b><br><b>Przedmioty kierunkowe</b>   | wykłady                | - zaliczenie na ocenę lub egzamin (zgodnie z planem studiów) w formie pisemnej bądź ustnej obejmujące sprawdzenie zdobytych wiadomości kluczowych dla kierunku studiów Praca socjalna oraz podstawowych umiejętności ich wykorzystania w pracy;<br>- aktywność podczas zajęć;<br>Celem jest weryfikacja zdobytych wiadomości oraz podstawowych umiejętności ich praktycznego wykorzystania.                                                                                                                  |
|                                              | ćwiczenia              | - wejściówki, kolokwia, referaty, prezentacje, testy pisemne, opracowanie projektu;<br>- aktywność na zajęciach: samodzielne opracowywanie zagadnień                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                  |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |                        | <p>i prezentacja podczas zajęć, opracowanie i prezentacja raportów z przeczytanych tekstów, udział w dyskusji, analiza przypadku (praca w parach lub grupach);</p> <p>Celem jest sprawdzenie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy kluczowej dla kierunku studiów, weryfikacja umiejętności w procesie analizy i interpretacji problemów z obszaru działań pracownika socjalnego.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>M_4<br/>Przedmioty uzupełniające</b>          | wykłady                | <p>- zaliczenie na ocenę lub egzamin (zgodnie z planem studiów) w formie pisemnej bądź ustnej obejmujące sprawdzenie zdobytych wiadomości istotnych dla kierunku studiów Praca socjalna oraz podstawowych umiejętności ich wykorzystywania w pracy;</p> <p>- aktywność podczas zajęć;</p> <p>Celem jest weryfikacja zdobytych wiadomości oraz podstawowych umiejętności ich praktycznego wykorzystania.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                  | ćwiczenia              | <p>- wejściówki, kolokwia, referaty, prezentacje, testy pisemne, opracowanie projektu;</p> <p>- aktywność na zajęciach: samodzielne opracowywanie zagadnień i ich prezentacja podczas zajęć, opracowanie i prezentacja raportów z przeczytanych tekstów, udział w dyskusji, analiza przypadku (praca w parach lub grupach);</p> <p>Celem jest sprawdzenie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy istotnej dla kierunku studiów, weryfikacja umiejętności jej stosowania w procesie analizy i interpretacji problemów z obszaru działań pracownika socjalnego.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                  | Laboratoria /seminaria | <p>- zaliczenie ustne lub pisemne w formie testu lub kolokwium, wejściówki, praca projektowa;</p> <p>- aktywność na zajęciach: samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentacja podczas zajęć, opracowanie i prezentacja raportów z przeczytanych tekstów, udział w dyskusji, analiza przypadku (praca w parach lub grupach);</p> <p>Celem jest ćwiczenie umiejętności formułowania wypowiedzi na temat zagadnień istotnych dla właściwego funkcjonowania pełnienia roli zawodowej.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>M_5<br/>Praktyki – kierunkowe i dyplomowe</b> | ćwiczenia (praktyki)   | <p>- pozytywna pisemna opinia i ocena kierownictwa instytucji przyjmującej na praktykę lub wyznaczonego opiekuna praktyk z ramienia instytucji wpisana do dzienniczka praktyk;</p> <p>- weryfikacja wiedzy i zdobytych umiejętności w oparciu o dzienniczek praktyk i pisemne sprawozdanie studenta z odbytej praktyki zawierające elementy określone regulaminem praktyk oraz rozmowę z opiekunem/ koordynatorem praktyk;</p> <p>Celem jest poszerzenie, pogłębienie i weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów i wykorzystanie jej w działalności praktycznej, w szczególności wiedzy dotyczącej procedur, form oferowanego wsparcia, metod, technik i narzędzi wykorzystywanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych instytucjach działających w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej i pracy socjalnej. Celem praktyki dyplomowej jest ponadto zgromadzenie materiałów do przygotowania pracy dyplomowej.</p> |
| <b>M_6<br/>Przygotowanie pracy dyplomowej</b>    | seminarium             | <p>- w przypadku seminarium zaliczenie na podstawie oceny wystawionej przez opiekuna naukowego oceniającej stan realizacji wskazanych zadań związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej;</p> <p>- w przypadku pracy własnej studenta (tj. przygotowania pracy</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>dypłomowej na wybrany temat) – uzyskanie pozytywnych recenzji pracy oraz dopuszczenie do obrony jest warunkiem niezbędnym do uzyskania zaliczenia;</p> <p>Celem jest weryfikacja poziomu wiedzy kluczowej dla kierunku, umiejętności formułowania wypowiedzi na temat zagadnień z zakresu pracy socjalnej, umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w procesie analizy, interpretowania i rozwiązywania problemów z obszaru pracy socjalnej.</p> |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## IV. Plan studiów

### 1. Plan studiów stacjonarnych

Plan studiów realizowanych w formie stacjonarnej obejmuje łącznie 2 355 godz., w tym: 1 635 godz. zajęć w typowych formach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria) oraz 720 godz. praktyk zawodowych.

#### Semestr I

| Lp.                          | Nazwa przedmiotu                                     | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|------------------------------|------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                              |                                                      | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                           | Wychowanie fizyczne                                  | 0             | 30         | 0         | 30         | 0                   | Zaliczenie       |
| 2.                           | Socjologia                                           | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 3.                           | Wprowadzenie do psychologii                          | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 4.                           | Pedagogika                                           | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 5.                           | Polityka społeczna                                   | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 6.                           | Wprowadzenie do pracy socjalnej                      | 15            | 25         | 0         | 40         | 3                   | Egzamin          |
| 7.                           | Komunikacja społeczna w pracy socjalnej              | 0             | 30         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 8.                           | Ochrona własności intelektualnej                     | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 9.                           | Podstawy ekonomii i zarządzania                      | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                          | Wykluczenie społeczne                                | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| 11.                          | Organizacja pomocy społecznej                        | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| 12.                          | Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej | 0             | 15         | 0         | 15         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                                      | <b>130</b>    | <b>215</b> | <b>0</b>  | <b>345</b> | <b>28</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>  |                                                      |               |            |           |            |                     |                  |
| 13.                          | Język obcy                                           | 0             | 0          | 30        | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                                      | <b>0</b>      | <b>0</b>   | <b>30</b> | <b>30</b>  | <b>2</b>            |                  |
| <b>Łącznie w I semestrze</b> |                                                      | <b>130</b>    | <b>215</b> | <b>30</b> | <b>375</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr II

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                           | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                            | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Wychowanie fizyczne                                                                        | 0             | 30         | 0         | 30         | 0                   | Zaliczenie       |
| 2.                            | Prawo i procedura administracyjna w pomocy społecznej                                      | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 3.                            | Warsztat pracy pracownika socjalnego                                                       | 0             | 30         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| 4.                            | Technologia informacyjno-komunikacyjna                                                     | 0             | 0          | 30        | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 5.                            | Psychologia zachowań społecznych                                                           | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| 6.                            | Metodologia badań społecznych                                                              | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 7.                            | Pedagogika opiekuńczo-społeczna                                                            | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 8.                            | Interwencja kryzysowa                                                                      | 0             | 30         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                            | <b>45</b>     | <b>135</b> | <b>30</b> | <b>240</b> | <b>20</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                            |               |            |           |            |                     |                  |
| 9.                            | Język obcy                                                                                 | 0             | 0          | 30        | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                           | Przestępczość i niedostosowanie społeczne/Agresja i przemoc we współczesnym społeczeństwie | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 11.                           | Rynek pracy/Zarządzanie personelem w instytucjach pomocy społecznej                        | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 12.                           | Wielokulturowość w pomocy społecznej/Problemy osób powracających z zagranicy               | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 13.                           | Przedmiot ogólnouczelniany I                                                               | 30            | 0          | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                            | <b>65</b>     | <b>35</b>  | <b>30</b> | <b>130</b> | <b>10</b>           |                  |
| <b>Łącznie w II semestrze</b> |                                                                                            | <b>110</b>    | <b>170</b> | <b>60</b> | <b>370</b> | <b>30</b>           |                  |

### Semestr III

| Lp.                            | Nazwa przedmiotu                                                                                                                   | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                                |                                                                                                                                    | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                             | Prawa człowieka                                                                                                                    | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 2.                             | Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia                                                                   | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 3.                             | Poradnictwo                                                                                                                        | 20            | 30         | 0         | 50         | 4                   | Egzamin          |
| 4.                             | Metodyka pracy socjalnej                                                                                                           | 20            | 20         | 0         | 40         | 3                   | Egzamin          |
| 5.                             | Metody badań społecznych                                                                                                           | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Egzamin          |
| 6.                             | Pedagogika społeczna                                                                                                               | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 7.                             | Społeczne uwarunkowania edukacji dorosłych                                                                                         | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                  |                                                                                                                                    | <b>105</b>    | <b>115</b> | <b>0</b>  | <b>220</b> | <b>17</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>    |                                                                                                                                    |               |            |           |            |                     |                  |
| 8.                             | Język obcy                                                                                                                         | 0             | 0          | 30        | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 9.                             | Problemy i zagrożenia społeczne/Pomoc postpenitencjarna                                                                            | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                            | Wykład monograficzny                                                                                                               | 15            | 0          | 0         | 15         | 2                   | Zaliczenie       |
| 11.                            | Zróżnicowanie i nierówności społeczne/Marketing działań pomocy społecznej                                                          | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 12.                            | Starość i procesy starzenia w pracy pracownika socjalnego/Asystent osoby starszej i niepełnosprawnej                               | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 13.                            | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe niepełnosprawnych/ Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami | 15            | 15         | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                  |                                                                                                                                    | <b>70</b>     | <b>55</b>  | <b>30</b> | <b>155</b> | <b>13</b>           |                  |
| <b>Łącznie w III semestrze</b> |                                                                                                                                    | <b>175</b>    | <b>170</b> | <b>30</b> | <b>375</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr IV

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                                      | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                                       | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Praktyka zawodowa - kierunkowa (10 tygodni)                                                           | 0             | 300        | 0         | 300        | 15                  | Zaliczenie       |
| 2.                            | Seminarium dyplomowe                                                                                  | 0             | 0          | 45        | 45         | 4                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                                       | <b>0</b>      | <b>300</b> | <b>0</b>  | <b>300</b> | <b>19</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                                       |               |            |           |            |                     |                  |
| 3.                            | Język obcy                                                                                            | 0             | 0          | 30        | 30         | 2                   | Egzamin          |
| 4.                            | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe migrantów/Społeczne aspekty samorządu terytorialnego | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 5.                            | Wykład monograficzny                                                                                  | 15            | 0          | 0         | 15         | 2                   | Zaliczenie       |
| 6.                            | Socjologia rodziny/Problemy współczesnej rodziny                                                      | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 7.                            | Rozwiązywanie problemów społecznych/Praca z osobami bezdomnymi i streetworking                        | 10            | 10         | 0         | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                                       | <b>50</b>     | <b>35</b>  | <b>75</b> | <b>160</b> | <b>11</b>           |                  |
| <b>Łącznie w IV semestrze</b> |                                                                                                       | <b>50</b>     | <b>335</b> | <b>75</b> | <b>460</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr V

| Lp.                          | Nazwa przedmiotu                           | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|------------------------------|--------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                              |                                            | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                           | Etyka w pracy pracownika socjalnego        | 15            | 0          | 0         | 15         | 2                   | Zaliczenie       |
| 2.                           | Seminarium dyplomowe                       | 0             | 0          | 45        | 45         | 6                   | Zaliczenie       |
| 3.                           | Praktyka zawodowa – dyplomowa (14 tygodni) | 0             | 420        | 0         | 420        | 19                  | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                            | <b>15</b>     | <b>420</b> | <b>0</b>  | <b>435</b> | <b>27</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>  |                                            |               |            |           |            |                     |                  |
| 4.                           | Wykład monograficzny                       | 15            | 0          | 0         | 15         | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                            | <b>15</b>     | <b>0</b>   | <b>45</b> | <b>60</b>  | <b>3</b>            |                  |
| <b>Łącznie w V semestrze</b> |                                            | <b>30</b>     | <b>420</b> | <b>45</b> | <b>495</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr VI

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                   | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                    | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Superwizja w pracy socjalnej                                                       | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| 2.                            | Opracowanie i wdrożenie projektu socjalnego                                        | 0             | 30         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 3.                            | Ewaluacja projektu socjalnego                                                      | 10            | 20         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 4.                            | Seminarium dyplomowe                                                               | 0             | 0          | 45        | 45         | 5                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                    | <b>25</b>     | <b>65</b>  | <b>0</b>  | <b>90</b>  | <b>14</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                    |               |            |           |            |                     |                  |
| 5.                            | Wykład monograficzny                                                               | 15            | 0          | 0         | 15         | 2                   | Zaliczenie       |
| 6.                            | Zabezpieczenie społeczne/<br>Pomoc społeczna w systemie zabezpieczenia społecznego | 10            | 10         | 0         | 20         | 3                   | Zaliczenie       |
| 7.                            | Problemy uzależnień/Zagrożenia cywilizacyjne                                       | 15            | 15         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 8.                            | Współczesne społeczeństwo polskie/Dylematy społeczne w ponowoczesności             | 10            | 10         | 0         | 20         | 3                   | Zaliczenie       |
| 9.                            | Przedmiot ogólnouczelniany II                                                      | 30            | 0          | 0         | 30         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                           | Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej/Rodziny wieloprotokowe w systemie pomocy społecznej   | 0             | 30         | 0         | 30         | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                    | <b>80</b>     | <b>65</b>  | <b>45</b> | <b>190</b> | <b>16</b>           |                  |
| <b>Łącznie w VI semestrze</b> |                                                                                    | <b>105</b>    | <b>130</b> | <b>45</b> | <b>280</b> | <b>30</b>           |                  |

## 2. Plan studiów niestacjonarnych

Plan studiów realizowanych w formie niestacjonarnej obejmuje łącznie **1 684** godz. Godziny te obejmują **720** godzin praktyk i **964** godz. zajęć w typowych formach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria).

**Semestr I**

| Lp.                          | Nazwa przedmiotu                                     | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|------------------------------|------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                              |                                                      | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                           | Socjologia                                           | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 2.                           | Wprowadzenie do psychologii                          | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 3.                           | Pedagogika                                           | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 4.                           | Polityka społeczna                                   | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 5.                           | Wprowadzenie do pracy socjalnej                      | 10            | 20         | 0         | 30         | 3                   | Egzamin          |
| 6.                           | Komunikacja społeczna w pracy socjalnej              | 0             | 18         | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 7.                           | Ochrona własności intelektualnej                     | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 8.                           | Podstawy ekonomii i zarządzania                      | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 9.                           | Wykluczenie społeczne                                | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Zaliczenie       |
| 10.                          | Organizacja pomocy społecznej                        | 10            | 10         | 0         | 20         | 3                   | Zaliczenie       |
| 11.                          | Organizacje pozarządowe w systemie pomocy społecznej | 0             | 9          | 0         | 9          | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                                      | <b>80</b>     | <b>117</b> | <b>0</b>  | <b>197</b> | <b>28</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>  |                                                      |               |            |           |            |                     |                  |
| 12.                          | Język obcy                                           | 0             | 0          | 20        | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                                      | <b>0</b>      | <b>0</b>   | <b>20</b> | <b>20</b>  | <b>2</b>            |                  |
| <b>Łącznie w I semestrze</b> |                                                      | <b>80</b>     | <b>117</b> | <b>20</b> | <b>217</b> | <b>30</b>           |                  |

**Semestr II**

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                           | Liczba godzin |           |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                            | W             | C         | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Prawo i procedura administracyjna w pomocy społecznej                                      | 9             | 9         | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 2.                            | Warsztat pracy pracownika socjalnego                                                       | 0             | 20        | 0         | 20         | 3                   | Zaliczenie       |
| 3.                            | Technologia informacyjno-komunikacyjna                                                     | 0             | 0         | 18        | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 4.                            | Psychologia zachowań społecznych                                                           | 9             | 9         | 0         | 18         | 3                   | Zaliczenie       |
| 5.                            | Metodologia badań społecznych                                                              | 10            | 10        | 0         | 20         | 3                   | Egzamin          |
| 6.                            | Pedagogika opiekuńczo-społeczna                                                            | 9             | 9         | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 7.                            | Interwencja kryzysowa                                                                      | 0             | 18        | 0         | 18         | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                            | <b>37</b>     | <b>75</b> | <b>18</b> | <b>130</b> | <b>20</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                            |               |           |           |            |                     |                  |
| 8.                            | Język obcy                                                                                 | 0             | 0         | 20        | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 9.                            | Przestępczość i niedostosowanie społeczne/Agresja i przemoc we współczesnym społeczeństwie | 9             | 9         | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                           | Rynek pracy/Zarządzanie personelem w instytucjach pomocy społecznej                        | 6             | 6         | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 11.                           | Wielokulturowość w pomocy społecznej/ Problemy osób powracających z zagranicy              | 6             | 6         | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 12.                           | Przedmiot ogólnouczeniowy I                                                                | 18            | 0         | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                            | <b>39</b>     | <b>21</b> | <b>20</b> | <b>80</b>  | <b>10</b>           |                  |
| <b>Łącznie w II semestrze</b> |                                                                                            | <b>76</b>     | <b>96</b> | <b>38</b> | <b>210</b> | <b>30</b>           |                  |

**Semestr III**

| Lp.                            | Nazwa przedmiotu                                                                                                                   | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                                |                                                                                                                                    | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                             | Prawa człowieka                                                                                                                    | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 2.                             | Podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia                                                                   | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 3.                             | Poradnictwo                                                                                                                        | 12            | 18         | 0         | 30         | 4                   | Egzamin          |
| 4.                             | Metodyka pracy socjalnej                                                                                                           | 12            | 12         | 0         | 24         | 3                   | Egzamin          |
| 5.                             | Metody badań społecznych                                                                                                           | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Egzamin          |
| 6.                             | Pedagogika społeczna                                                                                                               | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 7.                             | Społeczne uwarunkowania edukacji dorosłych                                                                                         | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                  |                                                                                                                                    | <b>63</b>     | <b>69</b>  | <b>0</b>  | <b>132</b> | <b>17</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>    |                                                                                                                                    |               |            |           |            |                     |                  |
| 8.                             | Język obcy                                                                                                                         | 0             | 0          | 20        | 20         | 2                   | Zaliczenie       |
| 9.                             | Problemy i zagrożenia społeczne/Pomoc postpenitencjarna                                                                            | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                            | Wykład monograficzny                                                                                                               | 9             | 0          | 0         | 9          | 2                   | Zaliczenie       |
| 11.                            | Zróżnicowanie i nierówności społeczne/Marketing działań pomocy społecznej                                                          | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 12.                            | Starość i procesy starzenia w pracy pracownika socjalnego/Asystent osoby starszej i niepełnosprawnej                               | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 13.                            | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe niepełnosprawnych/ Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami | 9             | 9          | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                  |                                                                                                                                    | <b>42</b>     | <b>33</b>  | <b>20</b> | <b>95</b>  | <b>13</b>           |                  |
| <b>Łącznie w III semestrze</b> |                                                                                                                                    | <b>105</b>    | <b>102</b> | <b>20</b> | <b>227</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr IV

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                                      | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                                       | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Praktyka zawodowa - kierunkowa (10 tygodni)                                                           | 0             | 300        | 0         | 300        | 15                  | Zaliczenie       |
| 2.                            | Seminarium dyplomowe                                                                                  | 0             | 0          | 27        | 27         | 4                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                                       | <b>0</b>      | <b>300</b> | <b>0</b>  | <b>300</b> | <b>19</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                                       |               |            |           |            |                     |                  |
| 3.                            | Język obcy                                                                                            | 0             | 0          | 18        | 18         | 2                   | Egzamin          |
| 4.                            | Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe migrantów/Społeczne aspekty samorządu terytorialnego | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| 5.                            | Wykład monograficzny                                                                                  | 9             | 0          | 0         | 9          | 2                   | Zaliczenie       |
| 6.                            | Socjologia rodziny/Problemy współczesnej rodziny                                                      | 9             | 9          | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 7.                            | Rozwiązywanie problemów społecznych/Praca z osobami bezdomnymi i streetworking                        | 6             | 6          | 0         | 12         | 2                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                                       | <b>30</b>     | <b>21</b>  | <b>45</b> | <b>96</b>  | <b>11</b>           |                  |
| <b>Łącznie w IV semestrze</b> |                                                                                                       | <b>30</b>     | <b>321</b> | <b>45</b> | <b>396</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr V

| Lp.                          | Nazwa przedmiotu                           | Liczba godzin |            |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|------------------------------|--------------------------------------------|---------------|------------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                              |                                            | W             | C          | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                           | Etyka w pracy pracownika socjalnego        | 9             | 0          | 0         | 9          | 2                   | Zaliczenie       |
| 2.                           | Seminarium dyplomowe                       | 0             | 0          | 27        | 27         | 6                   | Zaliczenie       |
| 3.                           | Praktyka zawodowa – dyplomowa (14 tygodni) | 0             | 420        | 0         | 420        | 19                  | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                            | <b>9</b>      | <b>420</b> | <b>0</b>  | <b>429</b> | <b>27</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>  |                                            |               |            |           |            |                     |                  |
| 4.                           | Wykład monograficzny                       | 9             | 0          | 0         | 9          | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                |                                            | <b>9</b>      | <b>0</b>   | <b>27</b> | <b>36</b>  | <b>3</b>            |                  |
| <b>Łącznie w V semestrze</b> |                                            | <b>18</b>     | <b>420</b> | <b>27</b> | <b>465</b> | <b>30</b>           |                  |

## Semestr VI

| Lp.                           | Nazwa przedmiotu                                                                   | Liczba godzin |           |           |            | Liczba punktów ECTS | Forma zaliczenia |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|-----------|------------|---------------------|------------------|
|                               |                                                                                    | W             | C         | L/S       | Razem      |                     |                  |
| 1.                            | Superwizja w pracy socjalnej                                                       | 9             | 9         | 0         | 18         | 3                   | Zaliczenie       |
| 2.                            | Opracowanie i wdrożenie projektu socjalnego                                        | 0             | 18        | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 3.                            | Ewaluacja projektu socjalnego                                                      | 6             | 12        | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 4.                            | Seminarium dyplomowe                                                               | 0             | 0         | 28        | 28         | 5                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                    | <b>15</b>     | <b>39</b> | <b>0</b>  | <b>54</b>  | <b>14</b>           |                  |
| <b>Przedmioty do wyboru</b>   |                                                                                    |               |           |           |            |                     |                  |
| 5.                            | Wykład monograficzny                                                               | 9             | 0         | 0         | 9          | 2                   | Zaliczenie       |
| 6.                            | Zabezpieczenie społeczne/<br>Pomoc społeczna w systemie zabezpieczenia społecznego | 6             | 6         | 0         | 12         | 3                   | Zaliczenie       |
| 7.                            | Problemy uzależnień/Zagrożenia cywilizacyjne                                       | 9             | 9         | 0         | 18         | 3                   | Egzamin          |
| 8.                            | Współczesne społeczeństwo polskie/Dylematy społeczne w ponowoczesności             | 6             | 6         | 0         | 12         | 3                   | Zaliczenie       |
| 9.                            | Przedmiot ogólnouczeniowy II                                                       | 18            | 0         | 0         | 18         | 2                   | Zaliczenie       |
| 10.                           | Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej/Rodziny wieloproblemowe w systemie pomocy społecznej  | 0             | 18        | 0         | 18         | 3                   | Zaliczenie       |
| <b>Razem:</b>                 |                                                                                    | <b>48</b>     | <b>39</b> | <b>28</b> | <b>115</b> | <b>16</b>           |                  |
| <b>Łącznie w VI semestrze</b> |                                                                                    | <b>63</b>     | <b>78</b> | <b>28</b> | <b>169</b> | <b>30</b>           |                  |

## **V. Praktyki zawodowe na studiach I stopnia na kierunku Praca socjalna**

### **1. Ogólna charakterystyka organizacji praktyk**

Praktyki dla Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży realizowane na kierunku Praca socjalna stanowią integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia. Praktyki studenckie reguluje §28 Regulaminu studiów Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, a także Regulamin praktyki zawodowej Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych. Zgodnie z obowiązującymi regulaminami:

1. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów. Brak zaliczenia praktyki jest traktowany na równi z brakiem zaliczenia każdego innego przedmiotu.
2. Programy praktyk dla danego kierunku studiów opracowuje Kierownik Katedry/Zakładu w porozumieniu z Wydziałową Radą Praktyków.
3. Formy i miejsca odbywania praktyk zawodowych i zajęć praktycznych ustala powołany przez Dziekana Opiekun praktyk.
4. Praktyki odbywają się w oparciu o umowę o realizację praktyk z wybranymi jednostkami organizacyjnymi, zwanymi „Zakładami pracy”. Do podpisania umowy o realizację praktyki w imieniu Uczelni upoważniony jest Koordynator praktyk zawodowych, wyznaczony przez Dziekana.
5. Zaliczenia praktyki dokonuje Opiekun praktyk na podstawie określonych w programie studiów wymogów warunkujących uzyskanie efektów uczenia się przewidzianych programem praktyki.
6. Dziekan lub upoważniony przez niego Opiekun praktyk na wniosek studenta może zaliczyć, jako praktykę lub część praktyki wykonywaną przez niego, udokumentowaną pracę zawodową lub inną działalność, jeśli zostały osiągnięte efekty uczenia się przewidziane dla tej praktyki w programie studiów.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk określa Regulamin Praktyki Zawodowej na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych PWSliP w Łomży.

### **2. Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych**

W programie studiów dla kierunku Praca socjalna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przewidziano praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin, co odpowiada 34 punktom ECTS. Praktyki zawodowe na kierunku Praca socjalna ze względu na specyfikę kierunku są realizowane w trybie dzielnym, z podziałem na praktykę kierunkową i dyplomową.

| Semestr | Rodzaj praktyki zawodowej      | Czas trwania   | Ilość punktów ECTS | Forma zaliczenia    |
|---------|--------------------------------|----------------|--------------------|---------------------|
| IV      | ETAP I:<br>Praktyka kierunkowa | 300 godz.<br>. | 15                 | Zaliczenie na ocenę |
| V       | ETAP II:<br>Praktyka dyplomowa | 420 godz.      | 19                 | Zaliczenie na ocenę |

Praktyki odbywają się w oparciu o umowę o realizację praktyk z wybranymi jednostkami organizacyjnymi, zwanymi dalej „zakładami pracy”. Do podpisania umowy o realizację praktyki w imieniu Uczelni upoważniony jest Koordynator praktyk zawodowych, wyznaczony przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych. Student we własnym zakresie poszukuje zakładu pracy, w którym odbędzie praktykę. Stanowi to istotny element realizacji jednego z podstawowych celów praktyki – przygotowanie do samodzielności zawodowej. Studenci zobowiązani są do uczestniczenia w spotkaniach dotyczących organizacji praktyk w terminie i miejscu wyznaczonym przez Koordynatora praktyk zawodowych i do zapoznania się z Regulaminem praktyk.

Program praktyki opracowuje Kierownik Zakładu Badań Społecznych w porozumieniu z Wydziałową Radą Praktyków. Student realizuje praktykę zgodnie z programem zapoznając się ze sposobem funkcjonowania zakładu pracy, uczestniczy w miarę możliwości w bieżących zadaniach przez niego realizowanych oraz podejmuje pod nadzorem opiekuna zakładowego praktyk samodzielne działania zawodowe. W trakcie trwania praktyki student prowadzi Dziennik praktyk, który zawiera informację o miejscu i czasie trwania praktyki wraz z ilością godzin, zadania jednostki organizacyjnej, opis czynności realizowanych każdego dnia przez studenta, potwierdzonych oceną postawy studenta w czasie praktyki, wystawioną przez opiekuna zakładowego praktyk lub Kierownika poświadczoną podpisem wraz z pieczęcią jednostki organizacyjnej.

### 3. Cele i program praktyk zawodowych

Praktyki stanowią integralną część programu studiów na kierunku Praca socjalna. Głównym ich celem jest zapoznanie studenta z działalnością instytucji/organizacji ze szczególnym uwzględnieniem jej funkcjonowania, a także opanowanie umiejętności stosowania posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu konkretnych problemów praktycznych, nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z potencjalnymi pracodawcami, poznanie zadań i sposobu funkcjonowania różnego rodzaju podmiotów, instytucji i organizacji działających

w obszarze pomocy społecznej i pracy socjalnej oraz wykształcenie umiejętności identyfikowania pojawiających się problemów w działalności pomocowej. Zadaniem praktyki zawodowej jest stworzenie warunków do pogłębiania wiedzy uzyskanej podczas zajęć i konfrontowania jej z praktyką, umożliwienie bezpośredniego pozyskiwania informacji, kształtowania umiejętności i zdobywania doświadczenia, które posłużą osiągnięciu kompetencji absolwenta kierunku Praca socjalna.

Praktyka ma pomóc w praktycznym zastosowaniu wiedzy oraz zdobyciu nowych umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej.

#### **Szczegółowe cele praktyki to:**

1. Poszerzenie, pogłębienie i weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów i wykorzystanie jej w działalności praktycznej, w szczególności wiedzy dotyczącej procedur, form oferowanego wsparcia, metod, technik i narzędzi wykorzystywanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych instytucjach działających w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej.
2. Nabycie umiejętności właściwego dobierania metod, technik i innych rozwiązań w celu projektowania działań społecznych i generowania sposobów rozwiązywania konkretnych problemów społecznych.
3. Nabycie kompetencji do samodzielnego, profesjonalnego i etycznego funkcjonowania w strukturach pomocy społecznej oraz umiejętności przyjmowania właściwej roli i wykorzystywania zdobytej wiedzy do wykonywania zadań zawodowych z jednoczesnym uświadomieniem potrzeby i konieczności ciągłego samokształcenia.
4. Poznanie struktur i mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz instytucji sektora publicznego, prywatnego, organizacji pozarządowych oraz możliwości współpracy międzysektorowej w obszarze pomocy społecznej i rozwiązywania problemów społecznych.
5. Kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: analitycznych, organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji, mediacji, itp.
6. Przygotowanie studenta do samodzielnej pracy i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, efektywnego i etycznie odpowiedzialnego działania w życiu społeczno – zawodowym.
7. Kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.
8. Kreowanie kompetencji personalnych i społecznych poprzez kontakt z pracownikami instytucji przyjmującej na praktykę zawodową, oraz instytucji, organizacji,

przedsiębiorstw społecznych i innych podmiotów, z którymi instytucja przyjmująca współpracuje.

9. Stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy.
10. Kształtowanie podmiotowości i aktywności indywidualnej studentów oraz rozwijanie umiejętności współpracy i kreatywności.

Program praktyk zawodowych obejmuje:

- Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania i organizacji instytucji przyjmującej na praktykę zawodową – system organizacji pracy; system komunikacji i obiegu informacji, dokumentację, w tym podstawy prawne działalności, regulamin funkcjonowania instytucji, statut, przepisy bhp i p.poż. oraz przepisy dotyczące zachowania tajemnicy służbowej i ochrony danych osobowych;
- Zdobywanie wiedzy na temat instytucji i zasad jej funkcjonowania z uwzględnieniem praktycznych aspektów działalności instytucji pomocy społecznej w danym sektorze i współpracy międzysektorowej;
- Zapoznanie się ze stosowanymi w jednostce metodami zarządzania, a także kryteriami oceny sprawności funkcjonowania organizacji;
- Zapoznanie ze stosowanymi w instytucji formami wsparcia osób i rodzin wspomaganych, metodami, technikami i narzędziami wsparcia oraz zasadami ich wykorzystania;
- Zdobywanie praktycznych umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów osób, rodzin i grup wspomaganych korzystających ze wsparcia instytucji działającej w sferze pomocy społecznej i pracy socjalnej;
- Zapoznanie się z realizowaną strategią instytucji, metodami oddziaływania na klientów, a także z zasadami współpracy instytucji przyjmującej na praktykę z różnymi grupami interesariuszy;
- Kształcenie praktycznych umiejętności efektywnej komunikacji, negocjacji oraz pracy w zespole;
- Kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki;
- Zebranie niezbędnych informacji i materiałów do przygotowania pracy dyplomowej (licencjackiej).

#### 4. Miejsce odbywania praktyk zawodowych

Zgodnie z Regulaminem praktyki zawodowej Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych PWSiP w Łomży, student odbywa praktyki zawodowe w zakładach pracy, z którymi Uczelnia ściśle współpracuje. Miejsce odbywania praktyk proponowane jest przez studenta i zatwierdzane (na skierowaniu na praktyki) przez Opiekuna praktyk. Co do zasady, miejsce (podmiot), w którym będą odbywane praktyki dyplomowe, ma być związane z opracowaniem tematu pracy licencjackiej.

Praktyki na kierunku Praca socjalna mogą być realizowane:

- 1) w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej – regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej;
- 2) w jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) w instytucjach, ustawowo powołanych do realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, rozwiązywania problemów społecznych, profilaktyki i terapii uzależnień, poradnictwa, w tym dla rodzin i osób współuzależnionych, w szczególności w jednostkach organizacyjnych właściwych w sprawach reintegracji zawodowej i społecznej, zatrudnienia socjalnego, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, zatrudnienia socjalnego, w szpitalach, zakładach karnych, które zatrudniają lub mogą zatrudniać pracowników socjalnych do wykonywania zadań tych jednostek w zakresie pomocy społecznej (lub, z którymi ośrodki pomocy społecznej ściśle współpracują z w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej);
- 4) w organizacjach pozarządowych określonych w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujące zadania statutowe pomocy społecznej, w tym w zakresie pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- 5) w podmiotach sektora prywatnego, realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej (np. prywatnych domach pomocy społecznej).

Praktyki mogą być też odbywane w innych podmiotach, pod warunkiem, że zakres wykonywanych w ramach jej odbywania zadań jest zgodny z programem studiów na kierunku Praca socjalna.

## **5. System nadzoru i zaliczania praktyk zawodowych**

Podstawowym celem systemu monitorowania praktyk zawodowych realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych na kierunku Praca socjalna jest weryfikacja przebiegu praktyki oraz jej ocena. Osobą odpowiedzialną za przebieg praktyk zawodowych w Uczelni jest Dziekan, który powołuje Koordynatora praktyk zawodowych oraz Opiekunów uczelnianych praktyki, którymi są nauczyciele akademicki prowadzący seminaria dyplomowe. Kierownik Zakładu opracowuje program praktyk, a Opiekun praktyk ustala formy i miejsce odbywania praktyk zawodowych i zajęć praktycznych.

Do zakresu obowiązków Koordynatora praktyk zawodowych należy: przyjmowanie i wydawanie dokumentów związanych z organizacją i realizacją praktyki, w szczególności: umów o realizację praktyki, deklaracji, zaświadczeń o odbyciu praktyki, itp.; zapoznanie studentów z zasadami organizacji i zaliczania praktyki; podpisywanie umów o realizację praktyki; możliwość przeprowadzenia kontroli przebiegu praktyki w zakładzie pracy. Natomiast do zakresu obowiązków Opiekuna uczelnianego praktyki należy: akceptacja miejsca odbywania praktyki; nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyki zawodowej; weryfikacja i ocena efektów uczenia się praktyki zawodowej; przeprowadzenie kontroli przebiegu praktyki w zakładzie pracy.

Na terenie zakładu pracy student podlega przepisom i regulaminom w nim obowiązującym. Jego bezpośrednim zwierzchnikiem w czasie praktyki ze strony zakładu pracy jest Opiekun zakładowy praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest: wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie określonej praktyki; osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się; przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, czyli *Dziennika praktyk* dokumentującego odbycie odpowiedniej liczby godzin, zgodnej z kierunkiem studiów oraz programem praktyk. Zawiera on pozytywną ocenę Opiekuna zakładowego i Opiekuna Uczelnianego praktyki oraz *Raport z praktyki zawodowej*. Końcowego zaliczenia praktyki studenckiej dokonuje Koordynator praktyk zawodowych. Ocena praktyki zawodowej jest średnią ocen wystawionych przez Opiekuna zakładowego i Opiekuna uczelnianego praktyk i jest wpisywana w Raporcie praktyki zawodowej przez Koordynatora praktyk zawodowych.

Brak zaliczenia praktyki, zgodnie z zasadami jej realizacji, powoduje brak zaliczenia semestru, co jest równoznaczne z obowiązkiem jej ponownego odbycia. W przypadku wydania przez Koordynatora praktyk zawodowych negatywnej opinii dotyczącej odbytej praktyki, studentowi przysługuje prawo odwołania się do Rektora.

Studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całościowe zaliczenie praktyki (bez obowiązku jej odbywania w okresie studiów), jeżeli wykonywali pracę zawodową lub inną działalność i posiadają dokumenty potwierdzające osiągnięte efekty uczenia się przewidziane dla tej praktyki w programie studiów na kierunku Praca socjalna.

Decyzję o ewentualnym uznaniu zrealizowania obowiązku odbycia części lub całości praktyki podejmuje Dziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych. Zaliczenie praktyki zawodowej w przypadku osób zwolnionych z odbywania praktyki odbywa się zgodnie z § 9 Regulaminu praktyk z wyłączeniem obowiązku prowadzenia Dziennika praktyk.

## **VI. Wskaźniki ilościowe**

### **1. Wskaźniki ilościowe na studiach stacjonarnych**

**Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia** przypisano 93 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **51,67 %**.

**Zajęciom, których wyboru dokonuje student** przypisanych jest łącznie 33 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych **18,33 %**.

**Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym** w przypadku studiów stacjonarnych wynosi **52,24%**.

**Zajęciom ogólnouczeniowym** niezwiązanym z kierunkiem studiów przypisano łącznie 4 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **2,2 %**.

**Zajęciom z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty uczenia się dla określonego kierunku, poziom i profilu kształcenia** przypisanych jest łącznie 31 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **17,22 %**.

**Zajęciom z obszaru nauk społecznych** przypisano łącznie 169,11 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **93,95%**. **Dyscyplinie ekonomia i finanse** – 7,33 pkt. ECTS – **4,07%**,

**dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości – 14,87 pkt. ECTS – 8,26%, dyscyplinie nauki socjologiczne – 29,09 pkt. ECTS – 16,16%, dyscyplinie nauki prawne – 19,46 pkt. ECTS – 10,81%, dyscyplinie psychologia – 27,41 pkt. ECTS – 15,23%, dyscyplinie pedagogika – 30,98 pkt. ECTS – 17,21%, dyscyplinie nauki o polityce i administracji – 25,33 pkt. ECTS – 14,07%, dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach – 14,65 pkt. ECTS – 8,14%.**

**Zajęciom z obszaru nauk humanistycznych** przypisano łącznie 8,37 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **4,65%**. **Dyscyplina językoznawstwo – 3,76 pkt. ECTS – 2,09%, dyscyplina filozofia – 4,61 pkt. ECTS – 2,56%.**

**Zajęciom z obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu** przypisano łącznie 2,52 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **1,40%**. **Dyscyplina nauki medyczne – 2,52 pkt. ECTS – 1,40%.**

Spośród zajęć ogólnouczelnianych zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisano pkt. ECTS.

Spośród zajęć ogólnouczelnianych **zajęciom z języka obcego** przypisano 8 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych **4,44%**.

**Praktykom zawodowym**, przypisano 34 pkt. ECTS co stanowi **18,89%** ECTS przewidzianych programem studiów stacjonarnych.

## **2. Wskaźniki ilościowe na studiach niestacjonarnych**

**Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia** przypisano 93 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych 51,67%.

**Zajęciom, których wyboru dokonuje student** przypisanych jest łącznie 33 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych, jak i niestacjonarnych 18,33 %.

**Procentowy udział punktów ECTS uzyskanych w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym** w przypadku studiów niestacjonarnych wynosi 52,24 %.

**Zajęciom ogólnouczeniowym** niezwiązanym z kierunkiem studiów przypisano łącznie 4 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **2,2 %**.

**Zajęciom z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty uczenia się dla określonego kierunku, poziom i profilu kształcenia** przypisanych jest łącznie 31 pkt ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **17,22 %**.

**Zajęciom z obszaru nauk społecznych** przypisano łącznie 169,11 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **93,95%**. **Dyscyplinie ekonomia i finanse** – 7,33 pkt. ECTS – **4,07%**, **dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości** – 14,87 pkt. ECTS – **8,26%**, **dyscyplinie nauki socjologiczne** – 29,09 pkt. ECTS – **16,16%**, **dyscyplinie nauki prawne** – 19,46 pkt. ECTS – **10,81%**, **dyscyplinie psychologia** – 27,41 pkt. ECTS – **15,23%**, **dyscyplinie pedagogika** – 30,98 pkt. ECTS – **17,21%**, **dyscyplinie nauki o polityce i administracji** – 25,33 pkt. ECTS – **14,07%**, **dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach** – 14,65 pkt. ECTS – **8,14%**.

**Zajęciom z obszaru nauk humanistycznych** przypisano łącznie 8,37 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **4,65%**. **Dyscyplina językoznawstwo** – 3,76 pkt. ECTS – **2,09%**, **dyscyplina filozofia** – 4,61 pkt. ECTS – **2,56%**.

**Zajęciom z obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu** przypisano łącznie 2,52 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **1,40%**. **Dyscyplina nauki medyczne** – 2,52 pkt. ECTS – **1,40%**.

Spśród zajęć ogólnouczeniowych **zajęciom z języka obcego** przypisano 8 pkt. ECTS, co stanowi w odniesieniu do ogólnej liczby pkt. ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych **4,44%**.

**Praktykom zawodowym**, przypisano 34 pkt. ECTS co stanowi **18,89%** ECTS przewidzianych programem studiów niestacjonarnych.